

RADIACINĖS SAUGOS CENTRO DIREKTORIUS

ĮSAKYMAS

DĖL RADIACINĖS SAUGOS CENTRO DIREKTORIAUS 2011 M. LAPKRIČIO 28 D. ĮSAKIMO NR. 82V „DĖL DOKUMENTŲ, KURIŲ REIKIA LICENCIJAI AR LAIKINAJAM LEIDIMUI VERSTIS VEIKLA SU JONIZUOJANČIOSIOS SPINDULIUOTĖS ŠALTINIAIS GAUTI IR LICENCIJOS AR LAIKINOJO LEIDIMO VERSTIS VEIKLA SU JONIZUOJANČIOSIOS SPINDULIUOTĖS ŠALTINIAIS PRIEDUI PAKEISTI, RENGIMO TVARKOS APRAŠO IR DOKUMENTŲ FORMŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2014 m. birželio 16 d. Nr. V-44

Vilnius

1. P a k e i č i u Radiacinės saugos centro direktoriaus 2011 m. lapkričio 28 d. įsakymą Nr. 82V „Dėl Dokumentų, kurių reikia licencijai ar laikinajam leidimui verstis veikla su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais gauti ir licencijos ar laikinojo leidimo verstis veikla su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais priedui pakeisti, rengimo tvarkos aprašo ir dokumentų formų patvirtinimo“:

1.1. Pakeičiu preambulę ir ją išdėstau taip:

„Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymu ir Veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais licencijavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 25 d. nutarimu Nr. 653 „Dėl Veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais licencijavimo taisyklių patvirtinimo“:

1.2. Papildau 3 punktu:

„3. Nustatau, kad teikiant paraišką išduoti licenciją saugiomis elektroninėmis priemonėmis tiesiogiai ar per kontaktinį centrą, elektroniniu būdu teikiamos paraiškos duomenys turi atitikti Radiacinės saugos centro direktoriaus patvirtintoje paraiškos formoje nustatytus duomenis.“

1.3. Pakeičiu nurodytuoju įsakymu patvirtintą Dokumentų, kurių reikia licencijai ar laikinajam leidimui verstis veikla su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais gauti ir licencijos ar laikinojo leidimo verstis veikla su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais priedui pakeisti, rengimo tvarkos aprašą ir jį išdėstau nauja redakcija (pridedama).

1.4. Pakeičiu nurodytuoju įsakymu patvirtintą Paraiškos išduoti licenciją verstis veikla su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais formą ir ją išdėstau nauja redakcija (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja 2014 m. liepos 1 d.

Direktorius

Albinas Mastauskas

PATVIRTINTA

Radiacinės saugos centro direktoriaus
2011 m. lapkričio 28 d. įsakymu Nr. 82V
(Radiacinės saugos centro direktoriaus
2014 m. birželio 16 d. įsakymo Nr. V-44
redakcija)

**DOKUMENTŲ, KURIŲ REIKIA LICENCIJAI AR LAIKINAJAM LEIDIMUI VERSTIS
VEIKLA SU JONIZUOJANČIOSIOS SPINDULIUOTĖS ŠALTINIAIS GAUTI IR
LICENCIJOS AR LAIKINOJO LEIDIMO VERSTIS VEIKLA SU
JONIZUOJANČIOSIOS SPINDULIUOTĖS ŠALTINIAIS PRIEDUI PAKEISTI,
RENGIMO TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Dokumentų, kurių reikia licencijai ar laikinajam leidimui verstis veikla su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais gauti ir licencijos ar laikinojo leidimo verstis veikla su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais priedui pakeisti, rengimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja dokumentų, kurių reikia licencijai ar laikinajam leidimui verstis veikla su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais (toliau – šaltiniai) ar jonizuojančiosios spinduliuotės aplinkoje, išskyrus branduolinės energetikos srities veiklą su šaltiniais, (toliau – veikla su šaltiniais) gauti ir licencijos verstis veikla su šaltiniais (toliau – licencija) ar laikinojo leidimo verstis veikla su šaltiniais (toliau – laikinasis leidimas) priedui pakeisti, rengimo ir teikimo tvarką.

2. Tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymu (toliau – Radiacinės saugos įstatymas) ir Veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais licencijavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 25 d. nutarimu Nr. 653 „Dėl Veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais licencijavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Licencijavimo taisyklės).

3. Tvarkos aprašas skirtas pareiškėjams, pildantiems paraišką išduoti licenciją ar prašymą išduoti laikinąjį leidimą ir rengiantiems licencijai ar laikinajam leidimui gauti reikalingus dokumentus, arba licencijos ar laikinojo leidimo turėtojams, rengiantiems dokumentus, kurių reikia licencijos ar laikinojo leidimo priedui pakeisti.

4. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Radiacinės saugos įstatyme, Licencijavimo taisyklėse ir kituose radiacinę saugą ir šaltinių fizinę saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

**II SKYRIUS
PARAIŠKOS IŠDUOTI LICENCIJĄ AR PRAŠYMO IŠDUOTI LAIKINĄJĮ LEIDIMĄ
PILDYMAS**

5. Pareiškėjas, norėdamas gauti licenciją, nurodytą Radiacinės saugos įstatymo 8 straipsnio 4 dalies 1–4 (išskyrus branduolinės energetikos srities veiklą su šaltiniais) ir 6 punktuose, Radiacinės saugos centrui turi pateikti Radiacinės saugos centro direktoriaus patvirtintos formos paraišką išduoti licenciją ir pareiškėjo patvirtintus dokumentus, nurodytus Licencijavimo taisyklių 9 ir 10 punktuose. Teikiant paraišką išduoti licenciją saugiomis

elektroninėmis priemonėmis tiesiogiai ar per kontaktinį centrą (toliau – elektroninėmis priemonėmis), pateikiami elektroniniai dokumentai arba dokumentų skaitmeninės kopijos.

6. Pareiškėjas, turintis galiojantį valstybėje narėje išduotą dokumentą, kurio suteikiama teisė verstis veikla su šaltiniais, ir planuojantis verstis analogiškos rūšies veikla su šaltiniais Lietuvos Respublikoje, Radiacinės saugos centrui turi pateikti Radiacinės saugos centro direktoriaus patvirtintos formos prašymą išduoti laikinąjį leidimą ir pareiškėjo patvirtintus kitus laikinajam leidimui gauti reikalingus dokumentus, nurodantys Licencijavimo taisyklių 11 ir 12 punktuose, bei nurodyti planuojamą veiklos Lietuvos Respublikoje pabaigos datą.

7. Turi būti užpildytos visos būtinos paraiškos išduoti licenciją ar prašymo išduoti laikinąjį leidimą skiltys ir nurodyta:

7.1. prašomos licencijos ar laikinojo leidimo rūšis;

7.2. prašomos išduoti licencijos forma (elektroninė ar popierinė);

7.3. kokių būdu pareiškėjas norės gauti licenciją – tiesiogiai Radiacinės saugos centre ar registruotu laišku (išduodant popierinę licenciją) arba elektroninėmis priemonėmis (išduodant elektroninę licenciją) arba laikinąjį leidimą – tiesiogiai Radiacinės saugos centre ar registruotu laišku;

7.4. dokumentai, kurie pateikiami kartu su paraiška išduoti licenciją ar prašymu išduoti laikinąjį leidimą, ir jų lapų skaičius.

8. Paraišką išduoti licenciją, išskyrus atvejį, kai ji pateikiama elektroninėmis priemonėmis, patvirtinančiomis pareiškėjo identifikaciją, ar prašymą išduoti laikinąjį leidimą pasirašo pareiškėjas.

III SKYRIUS

DOKUMENTŲ LICENCIJAI AR LAIKINAJAM LEIDIMUI GAUTI RENGIMAS

9. Rengiant Licencijavimo taisyklių 8 punkte išvardintus dokumentus licencijai ar laikinajam leidimui gauti, nurodomos tik tos veiklos su šaltiniais radiacinę saugą ir šaltinių fizinę saugą užtikrinančios priemonės, kurios būtinos konkrečiai veiklai su šaltiniais ir gali būti realiai įgyvendinamos.

10. Motyvuotas būsimosios veiklos su šaltiniais paaiškinimas rengiamas vadovaujantis Radiacinės saugos įstatymo 3 straipsnio 1 punktu. Jame turi būti nurodyta, kodėl veiklai reikalingi šaltiniai, kokius šaltinius numatoma naudoti, kodėl negalima taikyti alternatyvių veiklos metodų, kokią ekonominę, socialinę ar kitokią naudą numatoma gauti panaudojus šaltinius ir kt. Kai planuojama verstis skirtingų rūšių veiklomis su šaltiniais, pateikiamas atskiras motyvuotas kiekvienos veiklos paaiškinimas.

11. Darbuotojų radiacinės saugos programa rengiama vadovaujantis Lietuvos higienos normos HN 73:2001 „Pagrindinės radiacinės saugos normos“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. 663 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 73:2001 „Pagrindinės radiacinės saugos normos“ patvirtinimo“ (toliau – HN 73:2001), VIII skyriaus reikalavimais, kurie, atsižvelgiant į naudojamų šaltinių rūšį, išsamiau aprašyti atitinkamuose teisės aktuose, pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. vasario 14 d. įsakyme Nr. V-95 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 31:2008 „Radiacinės saugos reikalavimai medicininėje rentgenodiagnostikoje“ patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. gruodžio 17 d. įsakyme Nr. 642 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 77:2002 „Radiacinė sauga branduolinėje medicinoje“ patvirtinimo“ ir kituose teisės aktuose, nustatančiuose radiacinės saugos reikalavimus atitinkamose veiklos su šaltiniais srityse.

Teisės aktai skelbiami Radiacinės saugos centro interneto svetainės (adresas <http://www.rsc.lt>) skyriaus „Teisinė informacija“ srityje „Teisės aktai“. Darbuotojų radiacinės saugos programos sudedamosios dalys:

11.1. radiacinės saugos organizavimo ir valdymo struktūros aprašas (įsakymo dėl asmens, atsakingo už radiacinę saugą, paskyrimo arba, jeigu kuriama tarnyba, atsakinga už radiacinę saugą (toliau – tarnyba), jos kūrimo (steigimo) įsakymo kopija, asmens, atsakingo už radiacinę saugą, arba tarnybos darbuotojų kvalifikacinių radiacinės saugos pažymėjimų, pareigybių aprašo ir tarnybos nuostatų kopijos).

Radiacinės saugos organizavimo ir valdymo struktūros apraše pareiškėjas aprašo veiklos su šaltiniais radiacinės saugos organizavimo ir valdymo struktūrą;

11.2. darbuotojų (susikirstytų į A ir B kategorijas, nurodant ir pagrindžiant prognozuojamas jų profesinės apšvitos dozes) sąrašas, jų kvalifikacinį pasirengimą profesiniais ir radiacinės saugos klausimais patvirtinančių dokumentų ir jų apmokymo dirbti su konkrečiu modelio šaltiniu dokumentų kopijos;

11.2.1. įsakymu patvirtintas į A ir B kategorijas susikirstytų darbuotojų, kurie dirbs su šaltiniais arba jonizuojančiosios spindulių aplinkoje, sąrašas, nurodant jų pareigas bei pagrindžiant prognozuojamas darbuotojų profesinės apšvitos dozes (remiantis darbo vietų dozimetrinių matavimų duomenimis bei prognozuojamu darbo su šaltiniais krūviu arba pagal išmatuotus darbuotojų, dirbančių su tos pačios rūšies šaltiniu bei tokiais pačiomis veiklos su šaltiniais sąlygomis, profesinės apšvitos dydžius);

11.2.2. kiekvieno sąraše nurodyto darbuotojo mokslo įstaigos baigimo diplomo, licencijų, kvalifikacijos tobulinimo kursų baigimo pažymėjimų arba sertifikatų kopijos. Siekiant gauti licenciją ar laikinąjį leidimą, suteikiančius teisę montuoti, remontuoti ar atlikti šaltinių techninę priežiūrą, pateikiamos šaltinių gamintojų išduotų kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų (kvalifikacijos tobulinimo kursų ar mokymų baigimo pažymėjimų, sertifikatų ir pan.) kopijos ir (ar) šaltinių gamintojų įgaliojimo (darbuotojų paskyrimo) atlikti montavimo, remonto ar šaltinių techninės priežiūros darbus kopijos. Šiuose dokumentuose turi būti nurodyta, kokie darbuotojai buvo apmokyti ir (ar) paskirti montuoti, remontuoti ar atlikti šaltinių techninę priežiūrą ir kokius šaltinių modelius darbuotojai buvo apmokyti ir (ar) paskirti montuoti, remontuoti ar atlikti jų techninę priežiūrą. Siekiant gauti licenciją ar laikinąjį leidimą, suteikiančius teisę montuoti, remontuoti ar atlikti medicinos prietaisų su šaltiniais techninę priežiūrą, pateikiami dokumentai, patvirtinantys tokią teisę, vadovaujantis Medicinos prietaisų instaliavimo, naudojimo ir priežiūros tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. V-383 „Dėl Medicinos prietaisų instaliavimo, naudojimo ir priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“, 24 punktu;

11.2.3. kiekvieno sąraše nurodyto darbuotojo radiacinės saugos mokymo kursų pažymėjimų kopijos;

11.3. Tvarkos aprašo 11.2 papunktyje išvardytų darbuotojų sveikatos tikrinimo dokumentų kopijos ir A kategorijos darbuotojų sveikatos tikrinimo organizavimo tvarkos aprašas.

Vadovaujantis Asmenų, dirbančių darbo aplinkoje, kurioje galima profesinė rizika (kenksmingų veiksnių poveikis ir (ar) pavojingas darbas), privalomo sveikatos tikrinimo tvarkos aprašo (13 priedas), patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“, 7 punktu, pateikiamos Tvarkos aprašo 11.2 papunktyje nurodytų darbuotojų Privalomojo sveikatos patikrinimo medicininės pažymos (F Nr. 047/a) arba Asmens medicininės knygelės (sveikatos paso) (F Nr. 048/a) kopijos. Gali būti pateikiamas pareiškėjo patvirtintas sveikatą patikrinusių darbuotojų sąrašas, nurodant profilaktinį sveikatos patikrinimą atlikusią asmens sveikatos priežiūros įstaigą, patikrinimo datą ir darbuotojo tinkamumą dirbti su šaltiniais.

Jeigu Tvarkos aprašo 11.2 papunktyje išvardyti darbuotojai priskirti A kategorijai, pareiškėjas, vadovaudamasis HN 73:2001 54–56 punktų reikalavimais, turi parengti ir pateikti A kategorijos darbuotojų sveikatos tikrinimo organizavimo tvarkos aprašą;

11.4. darbuotojų apšvitos ir darbo vietų stebėsenos atlikimo tvarkos aprašas, darbo vietų stebėsenos matavimų, jeigu juos atliko ne Radiacinės saugos centro specialistai, protokolų kopijos arba informacija apie darbo vietų stebėsenos matavimus (atlikimo data ir registravimo numeris), jeigu juos atliko Radiacinės saugos centro specialistai.

Vadovaujantis HN 73:2001 reikalavimais ir Radiacinės saugos centro direktoriaus 2007 m. lapkričio 16 d. įsakymu Nr. 63 „Dėl Darbuotojų apšvitos ir darbo vietų stebėsenų atlikimo taisyklių patvirtinimo“, turi būti parengtos darbuotojų apšvitos ir darbo vietų stebėsenų programos ir pateiktos jų kopijos:

11.4.1. Darbo vietų stebėsenos programoje turi būti nurodyta:

11.4.1.1. šaltiniai ir jų aktyvumai arba jonizuojančiosios spinduliuotės generatorių anodinė įtampa;

11.4.1.2. jonizuojančiosios spinduliuotės rūšys;

11.4.1.3. spinduliuotės energijos;

11.4.1.4. matavimų vietas, nurodant jas patalpų ir (ar) teritorijos (vykdant veiklą lauko sąlygomis) planuose;

11.4.1.5. matavimų dažniai;

11.4.1.6. matuojami dydžiai ir matavimo vienetai;

11.4.1.7. matavimo prietaisai, atitinkantys jonizuojančiosios spinduliuotės rūšį, energiją ir radionuklidų aktyvumą;

11.4.1.8. matavimus atliekantis asmuo arba su kuo sudaryta sutartis dėl darbo vietų stebėsenos matavimų atlikimo (pateikiama sutarties kopija);

11.4.1.9. matavimų ir skaičiavimo metodai, jei profesinė apšvita būtų vertinama pagal darbo vietos stebėsenos rezultatus;

11.4.1.10. ištyrimo lygiai ir priemonės, kurias būtina taikyti juos viršijus;

11.4.1.11. matavimų rezultatų vertinimas ir prognozavimas;

11.4.2. Darbuotojų apšvitos stebėsenos programoje turi būti nurodyta:

11.4.2.1. darbuotojų, kurių apšvita matuojama individualiai, sąrašas;

11.4.2.2. darbuotojų apšvitos stebėsenos rūšis (išorinės, vidinės apšvitos);

11.4.2.3. tinkamų individualių dozimetų pasirinkimas (atsižvelgiant į spinduliuotės rūšį, registruojamą energiją ir kt.);

11.4.2.4. ištyrimo lygiai ir priemonės, kurias būtina taikyti juos viršijus;

11.4.2.5. su kuo sudaryta sutartis dėl individualios dozimetrinės kontrolės (nurodomi sutarties su Radiacinės saugos centru data ir numeris arba sutarties, jeigu ji sudaryta ne su Radiacinės saugos centru, kopija);

11.5. kiekvienos specialybės darbuotojų, nurodytų Tvarkos aprašo 11.2 papunktyje, radiacinės saugos instrukcijos, kuriose turi būti nurodyta darbuotojo atsakomybė ir veiksmai, kuriais siekiama užtikrinti savo ir aplinkinių radiacinę bei šaltinių fizinę saugą, jam dirbant su šaltiniais ar jonizuojančiosios spinduliuotės aplinkoje, o medicinos praktikoje – ir paciento bei, jeigu reikia, padedančių asmenų radiacinę saugą. Instrukcijos turi būti parengtos pagal Lietuvos higienos normų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių radiacinę saugą ir šaltinių fizinę saugą atitinkamose veiklos su šaltiniais srityse, reikalavimus. Rengiant šias instrukcijas rekomenduojama vadovautis Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus 2012 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-240 „Dėl Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų rengimo ir darbuotojų, darbdavių susitarimu pasiųstų laikinam darbui į įmonę iš kitos įmonės, instruktavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Radiacinės saugos instrukcijos turi būti pasirašytos su jomis supažindintų darbuotojų;

11.6. darbuotojų mokymo ir instruktavimo radiacinės saugos klausimais tvarkos aprašas, parengtas vadovaujantis Radiacinės saugos įstatymo 15 straipsnio nuostatomis ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 22 d. įsakymu Nr. V-1001 „Dėl Privalomojo radiacinės saugos mokymo ir instruktavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Odontologų ir kitų asmenų, dirbančių su dantų rentgeno aparatais, mokymo ir instruktavimo radiacinės saugos klausimais tvarkos aprašas rengiamas taip pat vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. birželio 17 d. įsakymu Nr. V-447 „Dėl Odontologų ir gydytojų odontologų padėjėjų teorinio ir praktinio mokymo dirbti su dantų rentgenodiagnostikos aparatais bei panoramine rentgeno įranga ir privalomojo pradinio bei periodiško mokymo radiacinės saugos klausimais tvarkos būdų aprašo patvirtinimo“;

11.7. Veiklos kokybės laidavimo programa ir jos įgyvendinimo priemonių aprašas; jeigu planuojama verstis veikla su medicinoje naudojamais jonizuojančiosios spinduliuotės generatoriais, – kokybės kontrolės bandymų, jeigu juos atliko ne Radiacinės saugos centro specialistai, protokolų kopijos arba informacija apie šiuos bandymus (atlikimo data ir registravimo numeris), jeigu juos atliko Radiacinės saugos centro specialistai.

Veiklos kokybės laidavimo programa rengiama vadovaujantis Lietuvos higienos normų, reglamentuojančių radiacinę saugą ir šaltinių fizinę saugą atitinkamose veiklos su šaltiniais srityse, reikalavimais ir atsižvelgiant į šaltinio gamintojo pateikiamas rekomendacijas. Šioje programoje turi būti:

11.7.1. nurodytas asmuo (asmenys), atsakingas už Veiklos kokybės laidavimo programos rengimą, įgyvendinimą ir jos vykdymo organizavimą bei rezultatų analizę, pateikiant jo išsilavinimą patvirtinančių dokumentų kopijas;

11.7.2. pagrįsta, kad su šaltiniais (įranga) dirbs atitinkamai pasirengę asmenys ir veiklos metu bus atliekamos tik tos procedūros (darbai), kurios yra numatytos;

11.7.3. metodikų (procedūrų) aprašymas, darbuotojų supažindinimo su jomis tvarka. Rengiant medicinines apšvitos metodikas, turi būti aprašytos suaugusiųjų, vaikų, nėščiųjų ir krūtimi maitinančių moterų tyrimų metodikos ir jų metu taikomos radiacinės saugos užtikrinimo priemonės (naudojamų įrenginių parametrų reikšmės, individualių apsaugos priemonių taikymas ir kt.);

11.7.4. atliekamų medicininių procedūrų registravimo ir apskaitos tvarka (žurnalai ir pan.);

11.7.5. šaltinių (įrenginių), kurių kokybė bus kontroliuojama, sąrašas;

11.7.6. kokybės kontrolės procedūros, kurias privaloma atlikti, ir jų periodiškumas (pavyzdžiui: pateiktos įrangos komplekto patikrinimas, techninių šaltinių (įrenginių) dokumentų ir juose užfiksuotų parametrų vertinimas, priėmimo bandymai, atlikti instaliavus šaltinius (įrenginius) su šaltiniais (vertinami parametrai, nurodyti gamintojo instrukcijoje), šaltinių (įrenginių) kasdienės būklės bei periodinės darbo kokybės kontrolės bandymai, nurodyti už šios kontrolės vykdymą atsakingi asmenys ir kt.);

11.7.7. šaltinių (įrenginių) kalibravimo tvarka;

11.7.8. šaltinių (įrenginių) kokybės kontrolės rodikliai, parodantys, kada reikia atlikti svarbias šaltinių (įrenginių) derinimo ar remonto operacijas;

11.7.9. elektrinės ir mechaninės saugos bandymai bei jų atlikimo tvarka, dažnumas (nurodo gamintojas šaltinių (įrenginių) eksploatacijos instrukcijose, pavyzdžiui, rentgenodiagnostikos aparatu);

11.7.10. kokybės kontrolės metodai;

11.7.11. turima kokybės kontrolės įranga ir jos kalibravimo tvarka;

11.7.12. kokybės kontrolės rezultatų registravimo ir analizės tvarka;

11.7.13. šaltinių (įrenginių) techninės priežiūros rezultatų registravimo tvarka; nurodyta, kas atliks šaltinių (įrenginių) techninę priežiūrą, jeigu šią paslaugą atliks kiti licencijos ar laikinojo leidimo turėtojai, pateiktos sutarčių su jais kopijos, pridedant techninės priežiūros reglamentinių darbų sąrašą;

11.7.14. būtinųjų bandymų, kurie bus atliekami baigus šaltinio (įrenginio) remonto darbus, tvarka;

11.7.15. medicininės apšvitos atveju – paciento tapatybės nustatymo tvarka.

Rengiant kokybės laidavimo medicinos rentgeno diagnostikoje programą, būtina vadovautis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. lapkričio 12 d. įsakymu Nr. V-922 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 78:2009 „Kokybės kontrolės reikalavimai ir vertinimo kriterijai medicininėje rentgenodiagnostikoje“ patvirtinimo“, taip pat rekomenduojama vadovautis T. Aalbers, G. Morkūno ir J. Žiliuko parengtomis Kokybės sistemų kūrimo ir diegimo rentgeno diagnostikos skyriuose metodinėmis rekomendacijomis (Vilnius, 2004);

11.8. kontroliuojamosios ir stebimosios zonų valdymo tvarkos aprašas, parengtas vadovaujantis HN 73:2001 47 ir 48 punktų reikalavimais ir atsižvelgiant į naudojamų šaltinių pavojingumo kategorijas (Radiacinės saugos centro direktoriaus 2004 m. spalio 11 d. įsakymas Nr. 46 „Dėl Jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių pavojingumo kategorijų ir jų nustatymo taisyklių patvirtinimo“). Jame turi būti aprašyta, kaip nustatytos ir paženklintos kontroliuojamosios ir stebimosios zonų ribos, kaip šios zonos valdomos, kokie ir kur pakabinti informaciniai užrašai, jeigu reikia, numatytos radioaktyviosios taršos plitimo kontrolę ir sulaikymą užtikrinančios priemonės;

11.9. asmeninių apsaugos priemonių sąrašas (nurodomas pavadinimas, švino ekvivalentas, įsigijimo arba paskutinės patikros, jeigu šios priemonės įsigytos daugiau kaip prieš 5 metus, data). Turi būti numatytos apsaugos ir pagalbinės priemonės, taikomos vaikų medicininės apšvitos atveju (švino prijuostės, apsauginiai ekranai, imobilizacijos priemonės). Tais atvejais, kai akių apšvita gali viršyti nustatytas ribines dozes, būtina numatyti tam skirtas specialias apsaugos priemones;

11.10. jeigu būsima veikla gali lemti gyventojų apšvitą, numatytos gyventojų apšvitos mažinimo ir jos stebėsenos vykdymo priemonės.

Jeigu veiklos metu numatoma aplinkos tarša viršys nereguliuojamosios veiklos kriterijus, pareiškėjas privalo pats arba, jeigu reikia, pasitelkęs kompetentingus ekspertus atlikti aplinkos taršos vertinimą ir su juo kreiptis į Radiacinės saugos centrą dėl leidimo išmesti į aplinką radionuklidus gavimo arba patvirtinimo, kad tokio leidimo nereikia. Vertinimas atliekamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. V-900 „Dėl Radionuklidų išmetimo į aplinką iš medicinos, pramonės, išskyrus branduolinės energetikos objektus, žemės ūkio objektų ir atliekant mokslinius tyrimus leidimų išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Jeigu numatytos gyventojų apšvitos dydis gali viršyti 0,3 mSv/metus, būtina:

11.10.1. įvardyti šaltinius, galinčius lemti papildomą gyventojų apšvitą, aprašyti jų spinduliuotės rūšis ir būdus, kuriais gali būti nulemta papildoma gyventojų apšvita;

11.10.2. užtikrinti ir garantuoti, kad lankytojai, prieš patekdami į kontroliuojamąją zoną, bus informuoti ir instruktuoti, juos kontroliuojamojoje zonoje lydės asmuo, susipažinęs su saugos taisyklėmis šioje zonoje, ir bus vykdoma individualioji lankytojų dozimetrinė kontrolė;

11.10.3. aprašyti, kokios radiacinės saugos priemonės (informavimas, instruktavimas, patekimo ribojimas, ekranavimas, radionuklidų išmetimų į aplinką kontrolė ir kt.), jeigu tikslinga, bus taikomos lankytojams stebimojoje zonoje, taip pat gyventojams už stebimosios zonos ribų;

11.11. radiologinių incidentų ir avarijų prevencijos ir padarinių likvidavimo planas (toliau – planas), parengtas kaip atskiras dokumentas arba kaip Ūkio subjekto, kitos įstaigos ekstremaliųjų situacijų valdymo plano dalis, vadovaujantis Ūkio subjekto, kitos įstaigos ekstremaliųjų situacijų valdymo plano rengimo metodinėmis rekomendacijomis, patvirtintomis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2011 m. vasario 23 d. įsakymu Nr. 1-70 „Dėl Ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“. Plane turi būti nurodyta:

11.11.1. plano tikslas;

11.11.2. kiekvieno padalinio, kuriame vykdoma veikla su šaltiniais, adresas, pavadinimas, trumpas veiklos su šaltiniais apibūdinimas;

11.11.3. asmuo, atsakingas už radiologinių incidentų ar avarių prevenciją, jų padarinių likvidavimo organizavimą bei radiologinių incidentų ar avarių registravimą ir analizavimą, personalo mokymą likviduoti radiologinių incidentų ar avarių padarinius bei jų likvidavimo treniruočių organizavimą;

11.11.4. radiologinių incidentų ar avarių grėsmių vertinimas (rizikos analizė) – aprašyti visi galimi radiologinių incidentų ir avarių atvejai (apšvitintas pacientas, darbuotojas, pamestas, pavogtas, sugadintas šaltinis ir kt.), įskaitant pačius nepalankiausius (tyčiniai asmenų veiksmai, gamtiniai įvykiai, nesant galimybės pasitelkti pagalbą iš šalies, ir kt.), jų apibūdinimas (radiologinis incidentas ar avarija, kurie gali įvykti objekto viduje, už objekto ribų), įvertinti kiekvieno galimo radiologinio incidento ar avarijos prognozuojami padariniai (kiek darbuotojų ir (ar) gyventojų (pacientų) patirtų apšvitą ir kokios rūšies (išorinė, vidinė), kokiomis dozėmis (mSv) būtų apšvitinti). Turi būti aprašyti kiekvieno prognozuojamo radiologinio incidento ar avarijos prevencijos veiksmai bei priemonės, kuriomis būtų galima užkirsti kelią galimam radiologiniam incidentui ar avarijai arba sušvelninti jų padarinius;

11.11.5. telefonai, faksai, elektroninio pašto adresai, kuriais būtų palaikomas ryšys su Radiacinės saugos centru, specialiosiomis tarnybomis (policija, greitąja medicinos pagalba, priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo tarnybomis, Bendruoju pagalbos centru ir kitomis suinteresuotomis institucijomis), bei asmuo, atsakingas už šių institucijų ir tarnybų informavimą radiologinio incidento ar avarijos atveju; šio asmens veiksmai gresiant ar įvykus radiologiniam incidentui ar avarijai;

11.11.6. pareiškėjo vadovų, darbuotojų, parengtų šalinti radiologinio incidento ar avarijos padarinius, vardai, pavardės, namų adresai, telefonai;

11.11.7. konkretūs vadovų, kiekvieno darbuotojo veiksmai ir atsakomybė radiologinio incidento ar avarijos prevencijos ir padarinių šalinimo atveju, jų pasirengimo bei treniruočių tvarka ir periodiškumas;

11.11.8. turimų asmeninių apsaugos priemonių, skirtų radiologinio incidento ar avarijos padariniams likviduoti, sąrašas, nurodant jų kiekį ir saugojimo vietą;

11.11.9. turimų dozimetrinės kontrolės prietaisų sąrašas, nurodant jų kiekį ir saugojimo vietą;

11.11.10. darbuotojų, o prireikus – ir gyventojų, dezaktyvavimo vietos bei priemonės (jeigu įvyktų atvirųjų ar uždarytų šaltinių radiologinis incidentas ar avarija);

11.12. radioaktyviųjų atliekų tvarkymo tvarkos aprašas, kuriame pareiškėjas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. vasario 19 d. įsakymu Nr. 121 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 89:2001 „Radioaktyviųjų atliekų tvarkymas“ patvirtinimo“, aprašo, kaip planuoja tvarkyti radioaktyvias atliekas: atlikti pradinį (rinkti, rūšiuoti, dezaktyvuoti) ir pagrindinį radioaktyviųjų atliekų apdorojimą, saugoti, radioaktyvias atliekas, susidariusias veiklos su šaltiniais metu, atsižvelgdamas į radioaktyviųjų atliekų fizinių būvį, chemines savybes, atliekų aktyvumą, pusėjimo trukmę ir kitas sąlygas.

Jonizuojančiosios spinduliuotės generatorių (įrenginių su rentgeno vamzdžiais ar kt., kuriuose nėra radioaktyviųjų medžiagų) eksploatacijos baigimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. kovo 5 d. įsakymas Nr. 102 „Dėl Jonizuojančiosios spinduliuotės generatorių eksploatacijos baigimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

11.13. preliminarus veiklos su šaltiniais nutraukimo planas (jeigu planuojama veikla su atviraisiais šaltiniais, I, II ir III pavojingumo kategorijų uždariais šaltiniais ar dalelių greitintuvais, kuriuose greitinamų dalelių energija didesnė negu 2 MeV ir dalelių pluošto vidutinė galia didesnė negu 100 W).

Preliminarus veiklos su šaltiniais nutraukimo planas rengiamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. V-712 „Dėl Objektų, kuriuose vykdoma veikla su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais, eksploatavimo

nutraukimo taisyklių patvirtinimo“. Preliminariame veiklos su šaltiniais nutraukimo plane turi būti:

11.13.1. išvardyti naudojami radionuklidai ir jų aktyvumai bei nurodyta, kiek jie lems darbo patalpų taršą;

11.13.2. planuojant naudoti dalelių greitintuvus – įvertinti potencialiai galintys susidaryti radionuklidai, jų prognozuojami aktyvumai ir nurodyta jų įtaka darbo patalpų taršai;

11.13.3. preliminarus objekto eksploatavimo nutraukimo veiksmų aprašymas;

11.13.4. aprašyta, kaip bus tvarkomos radioaktyviosios atliekos;

11.14. šaltinių ir radioaktyviųjų atliekų vežimo tvarkos aprašas (jeigu planuojama veikla su uždariaisiais arba atviraiais šaltiniais, kurie dėl veiklos specifikos bus vežami) rengiamas tais atvejais, kai uždaryjū ir (ar) atvirųjų šaltinių vežimas nėra pareiškėjo ūkinė veikla, kuriai reikalinga atskira licencija ar laikinasis leidimas, o priemonė pagrindinei veiklai vykdyti (pavyzdžiui, kelio tankio ir drėgmės matuoklio pervežimas iš saugyklos į matavimų atlikimo vietas ir grąžinimas į saugyklą baigus darbus bei kt.). Šaltinių ir radioaktyviųjų atliekų vežimo (jeigu planuojama veikla su uždariaisiais arba atviraiais šaltiniais, kurie dėl veiklos specifikos bus vežami) tvarkos apraše nurodoma, kaip organizuojamas ir vykdomas uždaryjū ir (ar) atvirųjų šaltinių ir radioaktyviųjų atliekų vežimas (pernešimas) iš atskirų (tarp atskirų) patalpų, ir pateikiama uždaryjū ir (ar) atvirųjų šaltinių bei radioaktyviųjų atliekų vežimo (pernešimo) schema.

12. Kiti dokumentai, įrodantys, kad verčiantis veikla su šaltiniais bus užtikrinta žmonių ir aplinkos radiacinė sauga:

12.1. šaltinių fizinės saugos aprašas, o jeigu planuojama veikla su I, II, III pavojingumo kategorijų uždariaisiais šaltiniais, – ir fizinės saugos užtikrinimo priemonių kokybės pakankamumo įvertinimas.

Pareiškėjas, vadovaudamasis HN 73:2001 reikalavimais, Tarptautinės atominės energijos agentūros Jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių saugos ir saugumo elgesio kodekso bei Jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių fizinės saugos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. rugsėjo 7 d. įsakymu Nr. V-687 „Dėl Jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių fizinės saugos taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Fizinės saugos taisyklės), nuostatomis, atsižvelgdamas į šaltinio pavojingumo kategoriją, turi nurodyti, kokiomis administracinėmis ir (ar) techninėmis priemonėmis bus patikimai užkirstas kelias šaltinio vagystei, tyčiniam pakenkimui, neteisėtam jo panaudojimui, pasisavinimui terorizmo tikslais ir kt.

Planuodamas veiklą su I, II, III pavojingumo kategorijos uždariaisiais šaltiniais, pareiškėjas privalo įvertinti fizinės saugos užtikrinimo priemonių kokybės pakankumą. Tam gali būti pasitelkiami kompetentingų institucijų ekspertai arba atliekamas fizinės saugos auditas. Vertinime turi būti įvardytos potencialios projektinės grėsmės, įvertintas įdiegtų administracinių bei techninių saugos priemonių efektyvumas ir pakankumas (ar atsiradus bet kokiai projektinei grėsmei reakcija bus laiku ir atitiks Fizinės saugos taisyklių reikalavimus);

12.2. jeigu planuojama veikla su I, II, III pavojingumo kategorijų uždariaisiais šaltiniais, – įsakymo dėl asmens, atsakingo už fizinę saugą, paskyrimo kopija.

Pareiškėjas, planuodamas veiklą su uždariaisiais I, II, III pavojingumo kategorijos šaltiniais, vadovaudamasis Fizinės saugos taisyklių 9.1 papunkčio reikalavimais, privalo paskirti atsakingą už šaltinių fizinę saugą atsakingą asmenį, išmanantį šaltinių fizinę saugą reglamentuojančius teisės aktus ir šaltinių fizinės saugos užtikrinimo priemones. Tai gali būti asmuo, atsakingas už radiacinę saugą, radiacinės saugos tarnybos vadovas ar darbuotojas.

Asmuo gali būti paskirtas atsakingu už šaltinių fizinę saugą tik patikrinus jo patikimumą. Radiacinės saugos įstatymo 10 straipsnio 16 punkte nustatyta tvarka;

12.3. informacija apie Radiacinės saugos centro pareigūnų atliktą valstybinės radiacinės saugos priežiūros radiacinės saugos reikalavimų vykdymo patikrinimą (toliau – patikrinimas) –

patikrinimo atlikimo data ir numeris. Patikrinimas atliekamas po to, kai pareiškėjas pateikia paraišką išduoti licenciją ar prašymą išduoti laikinąjį leidimą arba prašymą pakeisti licencijos ar laikinojo leidimo priedą ir visus tam būtinus dokumentus bei Radiacinės saugos centrui atlikus įvertinimą ir nustačius, kad pateikti dokumentai atitinka teisės aktų nustatytus reikalavimus.

Jeigu patikrinimo metu nustatoma radiacinę saugą ir šaltinių fizinę saugą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimų (toliau – pažeidimai), jie turi būti pašalinti per nustatytą terminą ir apie tai ne vėliau kaip per 5 darbo dienas po termino pažeidimams pašalinti pabaigos turi būti raštu pranešta Radiacinės saugos centrui;

12.4. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka išduoto radiacinės saugos reikalavimų atitikties pažymėjimo numeris ir išdavimo data.

Šaltinių, radiacinės saugos įrangos bei kitų įtaisų ir medžiagų, galinčių nulemti papildomą žmonių apšvitą, taip pat gaminių, turinčių šaltinių, išskyrus tuos, kurie naudojami branduolinės energetikos srityje veikloje su šaltiniais, kuriems turi būti nustatyta radiacinės saugos reikalavimų atitiktis, sąrašas pateiktas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. kovo 31 d. įsakyme Nr. 146 „Dėl Radiacinės saugos reikalavimų atitikties kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Radiacinės saugos reikalavimų atitikties nustatymo Radiacinės saugos centre tvarką reglamentuoja Radiacinės saugos centro direktoriaus 2011 m. spalio 28 d. įsakymas Nr. 74V „Dėl Radiacinės saugos reikalavimų atitikties nustatymo Radiacinės saugos centre tvarkos aprašo patvirtinimo“;

12.5. patalpų, kuriose bus dirbama su šaltiniais, projekto Radiacinės saugos centro atliktos radiacinės saugos ekspertizės išvadų pateikimo data ir registravimo numeris arba ekspertizės išvadų kopija.

Statinio projekto radiacinės saugos (specialioji) ekspertizė yra privaloma visais atvejais, kai statinyje numatoma:

12.5.1. verstis veikla ar numatyti šios veiklos pokyčiai su I–IV pavojingumo kategorijų šaltiniais;

12.5.2. verstis veikla, kurios metu bus naudojamos arba gali susidaryti medžiagos, turinčios gamtinių radionuklidų, kurių kiekiai gali nulemti gyventojų ar darbuotojų apšvitą, viršijančią 1 mSv per metus.

Statinio projekto radiacinės saugos (specialioji) ekspertizė turi būti atlikta vadovaujantis Radiacinės saugos centro direktoriaus 2011 m. rugsėjo 15 d. įsakymu Nr. 62V „Dėl Statinio projekto radiacinės saugos (specialiosios) ekspertizės ir statybos ar rekonstravimo projekto, pateikto statybos leidimui gauti, sprendinių atitikties nustatytams radiacinės saugos reikalavimams tikrinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

12.6. šaltinių modelių, su kuriais planuojama verstis veikla turint licenciją ar laikinąjį leidimą, sąrašas (toliau – sąrašas).

Pateikiamas šaltinių (įrenginių su šaltiniais), kuriais planuojama prekiauti Lietuvos Respublikoje, Radiacinės saugos reikalavimų atitikties pažymėjimą turinčių modelių sąrašas, o medicininės paskirties šaltiniams (įrenginiams su šaltiniais) – dokumentų, patvirtinančių, kad jie priklauso medicininės paskirties prekėms pagal 1993 m. birželio 14 d. Tarybos direktyvą 93/42/EEB dėl medicinos prietaisų (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 12 tomas, p. 82) ir yra paženklinėti CE ženklu, kopijos;

12.7. informacija apie licencijų ar laikinųjų leidimų turėtojus, turinčius teisę montuoti, prižiūrėti ir remontuoti sąraše išvardytų modelių šaltinius.

Jeigu pareiškėjas planuoja tik prekiauti šaltiniais, būtina pateikti informaciją apie licencijų ar laikinųjų leidimų turėtojus, kurie turi teisę ir įsipareigoja parduodamų modelių šaltinius montuoti, atlikti jų remontą bei techninę priežiūrą;

12.8. išsami informacija apie šaltinių saugyklas (saugyklos projektas, adresas, saugyklos fizinės apsaugos aprašas).

Jeigu pareiškėjas planuoja prekiauti šaltiniais (išskyrus jonizuojančiosios spinduliuotės generatorius), turi pateikti informaciją apie saugyklas, kurios patikimai apsaugotų žmones nuo saugomų šaltinių skleidžiamos jonizuojančiosios spinduliuotės apšvitos bei užtikrintų jų fizinę saugą ir kuriomis pareiškėjas turėtų galimybę naudotis 24 val. per parą ir 7 dienas per savaitę.

Jeigu pareiškėjas pats tokių saugyklų neturi, turi pateikti sutarčių dėl galimybės naudotis tokiais saugyklomis šiame Tvarkos aprašo papunktyje nurodytomis sąlygomis kopijas.

Nurodomas saugyklos adresas, pateikiamas saugyklos ir aplink ją esančių patalpų planas bei aprašymas (sienų, lubų, grindų, langų (jeigu yra), durų konstrukcijų aprašymai, jų medžiagos, storis), aprašomos įdiegtos fizinės saugos, atsižvelgus į šaltinio pavojingumo kategoriją, priemonės, saugyklos durų ženklavimas;

12.9. vairuotojų, vykdančių vežimą, kelių transporto priemonių vairuotojo pasirengimo vežti pavojinguosius krovinius pagal ADR pažymėjimų, galiojančių atitinkamam vežimo būdai ir pavojingųjų krovinių grupei, kopijos.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos pavojingų krovinių vežimo automobilių, geležinkelių ir vidaus vandenų keliais įstatymu, pavojingus (taip pat ir radioaktyviuosius) krovinius vežančių kelių transporto priemonių vairuotojams taikomų reikalavimų, kurių jie privalo laikytis veždami pavojingus krovinius, išmanymas patvirtinamas kelių transporto priemonių vairuotojo pasirengimo vežti pavojingus krovinius pagal Europos sutartį dėl pavojingų krovinių tarptautinio vežimo keliais (ADR) pažymėjimu, išduotu Lietuvos Respublikoje arba kitoje ADR susitariančiojoje šalyje;

12.10. informacija apie radioaktyviosioms medžiagoms ar radioaktyviosioms atliekoms vežti skirtas transporto priemones (nurodomas kiekvienos transporto priemonės gamintojas (markė), modelis, valstybinės registracijos numeris, papildoma įranga, priemonės radiacinei saugai ir šaltinių fizinei saugai užtikrinti);

12.11. informacija apie įmonės pavojingųjų krovinių vežimo saugos specialisto paskyrimo pagrindą ir šio specialisto pažymėjimo, galiojančio atitinkamam vežimo būdai ir pavojingųjų krovinių grupei, kopija.

Pareiškėjas, kuris planuoja vežti pavojinguosius (taip pat ir radioaktyviuosius) krovinius ar atlieka su tuo susijusį pakavimą, krovimą ar pripildymą, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2002 m. liepos 4 d. įsakyme Nr. 3-343 „Dėl Pavojingų krovinių vežimo saugos specialisto skyrimo visose įmonėse, kurių veikla susijusi su pavojingų krovinių vežimu, tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta tvarka privalo paskirti bent vieną pavojingųjų krovinių vežimo saugos specialistą (pagal Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis, kuriomis reglamentuojamas pavojingųjų krovinių vežimas, – saugos konsultantą), atsakingą už pagalbą pareiškėjui vykdamas tokiai veiklai būdingos rizikos žmonėms, turtui ir aplinkai prevenciją. Pavojingųjų krovinių vežimo saugos specialistas privalo turėti pagal atitinkamą transportavimo būdą ir pavojingųjų krovinių grupę galiojančią pavojingųjų krovinių vežimo saugos specialisto pažymėjimą, išduotą Lietuvos Respublikoje arba kitoje Europos sutartį dėl pavojingų krovinių tarptautinio vežimo keliais (ADR) pasirašiusioje šalyje;

12.12. kiekvieno darbuotojo Komandiruoto darbuotojo apšvitos dozių paso arba lygiaverčio dokumento, išduoto valstybėje, kurioje įsteigtas darbuotojus komandiruojančias asmuo, su paskutiniųjų 5 metų gautų apšvitų metinių dozių duomenimis kopijos, jeigu pareiškėjas neregistruotas Lietuvoje.

Pareiškėjai, kurie nėra registruoti Lietuvos Respublikoje, planuojantys verstis veikla jonizuojančiosios spinduliuotės aplinkoje pas kitą asmenį Lietuvos Respublikoje, turintį Radiacinės saugos centro išduotą licenciją, privalo kartu su paraiška išduoti licenciją ar prašymu išduoti laikinąjį leidimą pateikti duomenis apie kiekvieno komandiruoto darbuotojo per paskutinius penkerius metus gautos apšvitos metinės dozės. Pateikiamos Komandiruoto darbuotojo apšvitos dozių paso arba lygiaverčio dokumento, išduoto valstybėje, kurioje įsteigtas darbuotojus komandiruojančias asmuo, kopijos;

12.13. darbuotojus komandiruojančio asmens sutarties su licencijos ar laikinojo leidimo turėtoju dėl būsimos veiklos kontroliuojamojoje zonoje, numatančios komandiruočių darbuotojų radiacinės saugos užtikrinimą, kopija.

Darbuotoją komandiruojanči įmonė, sudariusi sutartį su darbuotoją priimančiąja įmone, atsako už komandiruočių darbuotojų radiacinę saugą, vadovaudamasi Lietuvos higienos normos HN 83:2004 „Komandiruočių darbuotojų radiacinė sauga“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. V-889 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 83:2004 „Komandiruočių darbuotojų radiacinė sauga“ patvirtinimo“, 11 punktu. Šioje sutartyje turi būti numatytas darbuotoją komandiruojančios įmonės ir darbuotoją priimančiosios įmonės pareigų, funkcijų bei atsakomybės pasiskirstymas užtikrinant komandiruočio darbuotojo radiacinę saugą. Taip pat turi būti numatyta, kuri iš sutarties šalių bus atsakinga už:

12.13.1. radiacinės saugos priemonių įgyvendinimą, kad nebūtų viršijamos ribinės ir apribotosios (jeigu yra nustatytos) dozės bei būtų laikomasi teisės aktuose nustatytų radiacinės saugos reikalavimų;

12.13.2. mokymą ir instruktavimą radiacinės saugos klausimais nustatyta tvarka;

12.13.3. darbuotojų apšvitos stebėsenos vykdymą ir teisės aktų nustatyta tvarka;

12.13.4. profesinės apšvitos dozių registravimą ir jų perdavimą Radiacinės saugos centrui teisės aktų nustatyta tvarka;

12.13.5. ištirimo lygių, taip pat priemonių, kurių būtina imtis viršijus šiuos lygius, nustatymą.

13. Išsami informacija apie šaltinius – sertifikatų ir kitų techninių dokumentų kopijos (uždarytų šaltinių sandarumo testų ir kitų techninių dokumentų, galinčių turėti įtakos radiacinės saugos vertinimui, kopijos).

Pateikiama išsami informacija apie numatomus naudoti šaltinius, pridedant tai patvirtinančių techninių dokumentų kopijas. Gali būti pateikiamos šaltinių nuotraukos ir kita vaizdinė medžiaga. Jeigu planuojama naudoti uždaruosius šaltinius, būtina pateikti gamintojo atliktų šaltinių sandarumo testų ir kitų techninių dokumentų, galinčių turėti įtakos radiacinės saugos vertinimui, – dozės galios apie šaltinį matavimų protokolų, naudojimo, saugojimo, utilizavimo sąlygų, gamintojo rekomendacijų susidarius nenumatytoms situacijoms ir kt., kopijas.

14. Galiojančio dokumento, suteikiančio teisę verstis veikla su šaltiniais, išduoto valstybėje narėje, kopija ir jo vertimas į lietuvių kalbą.

Galiojančio dokumento, suteikiančio teisę verstis veikla su šaltiniais, išduoto valstybėje narėje, kopija ir jo vertimas į lietuvių kalbą pateikiami tuo atveju, kai pareiškėjas, neturėdamas Lietuvos Respublikoje galiojančios licencijos, planuoja laikinai Lietuvos Respublikoje verstis veikla su šaltiniais.

IV SKYRIUS

DOKUMENTŲ LICENCIJOS AR LAIKINOJO LEIDIMO PRIEDUI PAKEISTI RENGIMAS

15. Prašydamas pakeisti licencijos ar laikinojo leidimo priedą, licencijos ar laikinojo leidimo turėtojas Radiacinės saugos centrui turi pateikti oficialų prašymą, pasirašytą pareiškėjo, kuriame išdėstoma, kokius konkrečius pakeitimus prašoma atlikti licencijos ar laikinojo leidimo priede, bei nurodoma, koku būdu pareiškėjas prašo gauti licencijos ar laikinojo leidimo priedą (tiesiogiai Radiacinės saugos centre, paštu ar elektroniniu paštu (pakeitus popierinės licencijos ar laikinojo leidimo priedą) arba saugiomis elektroninėmis priemonėmis tiesiogiai ar per kontaktinį centrą (pakeitus elektroninės licencijos priedą).

16. Tais atvejais, kai licencijos ar laikinojo leidimo turėtojas jau turi Radiacinės saugos centro išduotą licenciją ar laikinąjį leidimą ir planuoja nuolat ar laikinai verstis veikla su

šaltiniais branduolinės energetikos objekte, privalo, prieš pateikdamas Radiacinės saugos centrui dokumentus licencijos ar laikinojo leidimo priedui pakeisti, šiuos dokumentus, vadovaudamasis Radiacinės saugos įstatymo 8 straipsnio 9 dalimi, suderinti su Valstybine atominės energetikos saugos inspekcija.

17. Prašydamas įrašyti į licencijos ar laikinojo leidimo priedą naują šaltinį, licencijos ar laikinojo leidimo turėtojas Radiacinės saugos centrui turi pateikti Tvarkos aprašo 11.2 (pasirengimo radiacinės saugos klausimais patvirtinančių dokumentų kopijos nepateikiamos, jeigu dirbs jau į licencijos priedą įtraukti darbuotojai), 11.4 (papildant), 11.7 (papildant), 11.8 (papildant), 11.10–11.13 (papildant), 12.1–12.5 papunkčiuose nurodytus dokumentus ir darbuotojų apmokymą dirbti su naujuoju šaltiniu patvirtinančio dokumento kopiją. Jeigu radiacinės saugos reikalavimų patikrinimo metu nustatoma pažeidimų ir (ar) pateikiama reikalavimų, privaloma raštu informuoti Radiacinės saugos centrą apie visų nustatytų pažeidimų pašalinimą ir reikalavimų įvykdymą.

18. Dokumentai, kuriuos licencijos ar laikinojo leidimo turėtojas privalo pateikti Radiacinės saugos centrui, kai licencijos ar laikinojo leidimo turėtojas prašo šaltinį išbraukti iš licencijos ar laikinojo leidimo priedo:

18.1. grąžinus gamintojui panaudotus uždaruosius šaltinius, atidavus juos kaip radioaktyviąsias atliekas į radioaktyviųjų atliekų saugyklą ar radioaktyviųjų atliekų atliekyną, per 10 darbo dienų nuo šaltinių grąžinimo ar atidavimo pateikiama informacija apie grąžintus, atiduotus arba priimtus (gautus) panaudotus uždaruosius šaltinius;

18.2. pakeitus rentgeno vamzdį nauju, pateikiama:

18.2.1. Jonizuojančiosios spinduliuotės generatorių eksploatacijos baigimo akto kopija, jeigu rentgeno vamzdis sunaikinamas vadovaujantis Jonizuojančiosios spinduliuotės generatorių eksploatacijos baigimo tvarkos aprašu, arba;

18.2.2. priėmimo–perdavimo akto, patvirtinančio pakeistojo rentgeno vamzdžio perdavimą vamzdžio keitimą atlikusiam licencijos ar laikinojo leidimo turėtojui, kopija;

18.3. nurašius įrenginį be šaltinio arba jį utilizavus, reikia pateikti Pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti nematerialiojo ir ilgalaikio materialiojo turto nurašymo ir likvidavimo akto kopiją arba dokumento, patvirtinančio šio įrenginio perdavimą utilizavimą atlikusiai įmonei, kopiją;

18.4. perdavus (pardavus) įrenginį su (be) šaltiniu kitam licencijos ar laikinojo leidimo turėtojui, pateikiama priėmimo–perdavimo akto kopija ir išsami informacija apie naująjį įrenginio savininką (pavadinimas, kodas, adresas, kontaktiniai telefonai, licencijos ar laikinojo leidimo numeris, jeigu tokį turi);

18.5. išnuomojus jonizuojančiosios spinduliuotės generatorių, būtina pateikti nuomos sutarties kopiją. Sutartyje arba jos priede turi būti aptartos šios pagrindinės radiacinės saugos sąlygos:

18.5.1. kuri iš sutarties šalių bus atsakinga už jonizuojančiosios spinduliuotės generatoriaus fizinės saugos užtikrinimą;

18.5.2. kuri iš sutarties šalių bus atsakinga už jonizuojančiosios spinduliuotės generatoriaus periodinių darbo vietų dozimetrinių matavimų ir, jeigu reikia, kokybės kontrolės bandymų organizavimą.

19. Prašydamas į licencijos ar laikinojo leidimo priedą įrašyti naują darbuotoją, licencijos ar laikinojo leidimo turėtojas turi pateikti Tvarkos aprašo 11.2 ir 11.3 papunkčiuose nurodytus dokumentus.

20. Prašydamas išbraukti iš licencijos ar laikinojo leidimo priedo darbuotoją, baigusį darbą su šaltiniais, licencijos ar laikinojo leidimo turėtojas turi pateikti informaciją apie darbuotoją, nebedirbantį su šaltiniais.

21. Prašydamas į licencijos ar laikinojo leidimo, suteikiančio teisę prekiauti šaltiniais, priedą įrašyti naują šaltinio modelį, licencijos ar laikinojo leidimo turėtojas turi pateikti Tvarkos

aprašo 12.4 papunktyje (išskyrus atvejus, kai prašoma įrašyti naują medicininės paskirties šaltinio (įrenginio su šaltiniais), priklausančio medicininės paskirties prekėms pagal 1993 m. birželio 14 d. Tarybos direktyvą 93/42/EEB dėl medicinos prietaisų, turinčio CE ženklavimo sertifikatą, modelį ir pateikiamos tai patvirtinančių dokumentų kopijos) ir 12.7 papunktyje nurodytą informaciją, o uždarojo ar atvirojo šaltinio modelį – ir Tvarkos aprašo 12.8 papunktyje nurodytą informaciją.

22. Prašydamas į licencijos ar laikinojo leidimo, suteikiančio teisę montuoti, remontuoti ar atlikti šaltinių techninę priežiūrą, priedą įrašyti naują šaltinio modelį, licencijos ar laikinojo leidimo turėtojas turi nurodyti darbuotojus (vardas, pavardė, pareigos) ir pateikti dokumentų, patvirtinančių jų profesinę kvalifikaciją montuoti naujojo modelio šaltinius, juos remontuoti ar atlikti jų techninę priežiūrą, kopijas (Tvarkos aprašo 11.2.2 papunktyje nustatyta tvarka) bei Tvarkos aprašo 11.7.3 papunktyje nurodytus dokumentus (jeigu naujojo modelio šaltinių montavimo, remonto ar techninės priežiūros procedūros skiriasi nuo anksčiau pateiktų).

23. Prašydamas į licencijos ar laikinojo leidimo, suteikiančio teisę vežti šaltinius ir radioaktyviąsias atliekas, priedą įrašyti naują transporto priemonę, licencijos ar laikinojo leidimo turėtojas turi pateikti Tvarkos aprašo 12.10 papunktyje nurodytą informaciją.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24. Licencijos ar laikinieji leidimai išduodami pareiškėjams arba licencijų ar laikinųjų leidimų priedai keičiami licencijų ar laikinųjų leidimų turėtojams, pateikusiems tik Tvarkos aprašo reikalavimus atitinkančius dokumentus.

25. Jeigu pareiškėjas Radiacinės saugos centrui pateikė ne visus tinkamai įformintus licencijai ar laikinajam leidimui išduoti būtinus dokumentus, Radiacinės saugos centras, vadovaudamasis Radiacinės saugos įstatymo 8³ straipsniu, nustato 45 kalendorinių dienų terminą jiems pateikti. Jeigu pareiškėjas per nustatytą terminą nepateikė tinkamai parengtų trūkstančių dokumentų arba motyvuoto prašymo pratęsti šį terminą, Radiacinės saugos centras ne vėliau kaip per 5 darbo dienas raštu arba elektroninėmis priemonėmis informuoja pareiškėją, kad paraiška išduoti licenciją ar prašymas išduoti laikinąjį leidimą paliekami nenagrinėti, o pareiškėjas, norėdamas gauti licenciją ar laikinąjį leidimą, privalo iš naujo kreiptis į Radiacinės saugos centrą.

Forma patvirtinta
Radiacinės saugos centro direktoriaus
2011 m. lapkričio 28 d. įsakymu Nr. 82V
(Radiacinės saugos centro direktoriaus
2014 m. birželio 16 d. įsakymo Nr. V-44
redakcija)

(juridinio asmens, kitos organizacijos, jų filialo pavadinimas / fizinio asmens vardas, pavardė)

(juridinio asmens, kitos organizacijos, jų filialo kodas, buveinės adresas, telefonas, faksas, elektroninis paštas / fizinio asmens kodas (jeigu jis jį turi) arba tikslė gimimo data, gyvenamosios vietos adresas, telefonas, faksas, elektroninis paštas)

Radiacinės saugos centrui

PARAIŠKA IŠDUOTI LICENCIJĄ VERSTIS VEIKLA SU JONIZUOJANČIOSIOS SPINDULIUOTĖS ŠALTINIAIS

(data) Nr. _____

Prašome išduoti licenciją:*

☐	Gaminti, naudoti, saugoti, prižiūrėti, remontuoti, perdirbti jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinius ir (ar) tvarkyti (atlikti pradinį (rinkti, rūšiuoti, dezaktyvuoti), atlikti pagrindinį radioaktyviųjų atliekų apdorojimą, saugoti) radioaktyviąsias atliekas
☐	Montuoti jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinius
☐	Prekiauti jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais
☐	Vežti radioaktyviąsias medžiagas ir (ar) radioaktyviąsias atliekas
☐	Verstis veikla jonizuojančiosios spinduliuotės aplinkoje pas kitą asmenį, turintį licenciją

Prašome išduoti:

1. popierinę licenciją
 2. elektroninę licenciją
- (kas nereikalinga, išbraukti)

Išduotą popierinę licenciją norime gauti: 1. tiesiogiai Radiacinės saugos centre

2. registruotu laišku
- (kas nereikalinga, išbraukti)

Jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinio (-ių) buveinė (-ės) – _____

PRIDEDAMA:**

1.	Motyvuotas būsimosios veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais paaiškinimas, _____ lapų
2.	Darbuotojų radiacinės saugos programa, kurią sudaro:
2.1.	Radiacinės saugos organizavimo ir valdymo struktūros aprašas (įsakymo dėl asmens, atsakingo už radiacinę saugą, paskyrimo arba, jeigu kuriama tarnyba, atsakinga už radiacinę saugą, jos kūrimo (steigimo) įsakymo kopija, asmens, atsakingo už radiacinę saugą, arba tarnybos, atsakingos už radiacinę saugą, darbuotojų kvalifikacinių radiacinės saugos pažymėjimų, pareigybių aprašo ir tarnybos, atsakingos už radiacinę saugą, nuostatų kopijos), _____ lapų
2.2.	Darbuotojų (suskirstytų į A ir B kategorijas, nurodant ir pagrindžiant prognozuojamas jų profesinės apšvitos dozes) sąrašas, jų kvalifikacinį pasirengimą profesiniais ir radiacinės saugos klausimais patvirtinančių dokumentų ir jų apmokymo dirbti su konkrečiu jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniu dokumentų kopijos, _____ lapų
2.3.	Šios paraiškos 2.2 punkte išvardytų darbuotojų sveikatos patikrinimo dokumentų kopijos ir A kategorijos darbuotojų sveikatos patikrinimo organizavimo tvarkos aprašas, _____ lapų
2.4.	Darbuotojų apšvitos ir darbo vietų stebėsenos atlikimo tvarkos aprašas, darbo vietų stebėsenos matavimų, jeigu juos atliko ne Radiacinės saugos centro specialistai, protokolų kopijos arba informacija apie darbo vietų stebėsenos matavimus (atlikimo data ir registravimo numeris), jeigu juos atliko Radiacinės saugos centro specialistai, _____ lapų
2.5.	Kiekvienos specialybės darbuotojų, nurodytų šios paraiškos 2.2 punkte, radiacinės saugos instrukcijos, _____ lapų

2.6.	Darbuotojų mokymo ir instruktavimo radiacinės saugos klausimais tvarkos aprašas, _____ lapų
2.7.	Veiklos kokybės laidavimo programa ir jos įgyvendinimo priemonių aprašas; jeigu planuojama verstis veikla su medicinoje naudojamais jonizuojančiosios spinduliuotės generatoriais, kokybės kontrolės bandymų, jeigu juos atliko ne Radiacinės saugos centro specialistai, protokolų kopijos arba informacija apie šiuos bandymus (atlikimo data ir registravimo numeris), jeigu juos atliko Radiacinės saugos centro specialistai, _____ lapų
2.8.	Kontroliuojamosios ir stebimosios zonų valdymo tvarkos aprašas, _____ lapų
2.9.	Asmeninių apsaugos priemonių sąrašas (nurodomas pavadinimas, švino ekvivalentas, įsigijimo arba paskutinės patikros, jeigu šios priemonės išgytos daugiau kaip prieš 5 metus, data), _____ lapų
2.10.	Jeigu būsima veikla gali lemti gyventojų apšvitą, numatytos gyventojų apšvitos mažinimo ir jos stebėsenos vykdymo priemonės, _____ lapų
2.11.	Radiologinių incidentų ir avarių prevencijos ir padarinių likvidavimo planas, _____ lapų
2.12.	Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo tvarkos aprašas, _____ lapų
2.13.	Preliminarus veiklos nutraukimo planas (jeigu planuojama veikla su atviraisiais jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais, I, II, III pavojingumo kategorijų uždariaisais jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais ar dalelių greitintuvais, kuriuose greitinamų dalelių energija didesnė negu 2 MeV ir dalelių pluošto vidutinė galia didesnė negu 100 W), _____ lapų
2.14.	Jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių ir radioaktyviųjų atliekų vežimo tvarkos aprašas (jeigu planuojama veikla su uždariais arba atviraisiais jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais, kurie dėl veiklos specifikos bus vežami), _____ lapų
3.	Kiti dokumentai, įrodantys, kad vykstantis veikla su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais bus užtikrinta žmonių ir aplinkos radiacinė sauga:
3.1.	Jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių fizinės saugos aprašas, o jeigu planuojama veikla su I, II, III pavojingumo kategorijų uždariaisais jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais, – ir fizinės saugos užtikrinimo priemonių kokybės pakankamumo įvertinimas, _____ lapų
3.2.	Jeigu planuojama veikla su I, II, III pavojingumo kategorijų uždariaisais jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais, įsakymo dėl asmens, atsakingo už fizinę saugą, paskyrimo kopija, _____ lapų
3.3.	Informacija apie licenciją išduodančios institucijos pareigūnų atliktą radiacinės saugos reikalavimų patikrinimą – atlikimo data ir akto numeris, _____ lapų
3.4.	Sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka išduoto radiacinės saugos reikalavimų atitikties pažymėjimo numeris ir išdavimo data, _____ lapų
3.5.	Patalpų, kuriose bus dirbama su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais, projekto radiacinės saugos ekspertizės išvadų pateikimo data ir registravimo numeris, _____ lapų
3.6.	Jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių modelių, su kuriais planuojama verstis veikla turint licenciją, sąrašas (toliau – sąrašas), _____ lapų
3.7.	Informacija apie licencijų ar laikinųjų leidimų turėtojus, turinčius teisę montuoti, prižiūrėti ir remontuoti sąraše išvardytų modelių jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinius, _____ lapų
3.8.	Išsami informacija apie jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių saugyklas (saugyklos projektas, adresas, saugyklos fizinės apsaugos aprašas), _____ lapų
3.9.	Vairuotojų, vykdančių vežimą, kelių transporto priemonių vairuotojo pasirengimo vežti pavojinguosius krovinius pagal ADR pažymėjimų, galiojančių atitinkamam vežimo būdai ir pavojingųjų krovinių grupei, kopijos, _____ lapų
3.10.	Informacija apie radioaktyviosioms medžiagoms ar radioaktyviosioms atliekoms vežti skirtas transporto priemones (nurodomas kiekvienos transporto priemonės gamintojas (markė), modelis, valstybinės registracijos numeris, papildoma įranga, priemonės radiacinei saugai ir jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių fizinei saugai užtikrinti), _____ lapų
3.11.	Informacija apie įmonės pavojingųjų krovinių vežimo saugos specialisto paskyrimo pagrindą ir šio specialisto pažymėjimo, galiojančio atitinkamam vežimo būdai ir pavojingųjų krovinių grupei, kopija, _____ lapų
3.12.	Kiekvieno darbuotojo Komandiruojo darbuotojo apšvitos dozių paso arba lygiavėčio dokumento, išduoto valstybėje, kurioje įsteigtas darbuotojus komandiraujantis asmuo, su paskutiniųjų 5 metų gautų apšvitų metinių dozių duomenimis kopijos, jeigu pareiškėjas neregistruotas Lietuvoje, _____ lapų
3.13.	Darbuotojus komandiruojančio asmens sutarties su Licencijos ar laikinojo leidimo turėtoju dėl būsimos veiklos kontroliuojamojoje zonoje, numatančios komandiruojamų darbuotojų radiacinės saugos užtikrinimą, kopija, _____ lapų
4.	Išsami informacija apie jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinius – sertifikatų ir kitų techninių dokumentų kopijos (uždarytų jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių sandarumo testų ir kitų techninių dokumentų, galinčių turėti įtakos radiacinės saugos vertinimui, kopijos), _____ lapų

*Pageidaujamą licencijos rūšį pažymėti x.

** Pateiktus pažymėti x.

(vadovo pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas, pavardė)